Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om de nærmere regler og betingelser for strukturforanstaltningerne for fiskeriet« ([1])

(1999/C 209/04)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 19. februar 1999 under henvisning til EF-traktatens artikel 43 og 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede Jesús Muñiz Guardado til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. maj 1999.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 364. plenarforsamling af 26. og 27. maj 1999, mødet den 26. maj 1999, følgende udtalelse med 115 stemmer for, ingen imod og 5 hverken for eller imod.

ØSU godkender Kommissionens forslag med forbehold af følgende bemærkninger.

1. **Indledning**

1.1. Strukturforanstaltningerne for fiskerisektoren bidrager til en omstrukturering af denne sektor gennem tilvejebringelse af betingelser, der kan fremme dens udvikling og modernisering. I så henseende indgår de som en integrerende del af den fælles fiskeripolitik.

1.2. I 1993 oprettedes det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet, FIUF, og strukturforanstaltningerne for fiskeriet integreredes i strukturfondsmekanismerne, hvilket bekræftede disse instrumenters dobbelte formål.

1.3. Den foreslåede programmering er en tilpasning til den nye strukturfondsordning.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Den foreslåede forordning er yderst vidtrækkende. Artikel 4 i afsnit I (Programmering og gennemførelse) anfører, at medlemsstaterne skal forelægge Kommissionen en plan for en syvårig periode, der påbegyndes den 1. januar 2000.

2.2. Betydningen af de emner, forordningen tager op, viser, hvor vigtig den er. Her tænkes ikke blot på resultatet af høringerne forud for dens udarbejdelse, men også på, hvordan den vil blive gennemført for at styrke den økonomiske og sociale samhørighed, under overholdelse af subsidiaritetsprincippet.

2.3. Den nye forordning skulle ligge i forlængelse af de nuværende forordninger og blive nemmere at implementere, idet FIUF skal anvendes til alle strukturforanstaltninger.

2.4. Afsnit II (Gennemførelse af de flerårige udviklingsprogrammer for fiskerflåden — FUP) ændrer væsentligt bestemmelserne i det fjerde flerårige udviklingsprogram for fornyelse af flåden. Der opstilles skrappere krav end i den nugældende ordning, der løber indtil 2002. De nye bestemmelser opfylder dog ikke fuldt ud behovet for en flådefornyelsesmekanisme, der tager fat på vigtige spørgsmål som sikkerhed, sødygtighed, forholdene ombord, forældelse osv.

2.4.1. En analyse af udviklingen i flådefornyelsen i de seneste år viser, at et fartøj skal have en større GT ([2]) end de fartøjer, der er blevet lagt op, for at være lige så konkurrencedygtig, opfylde de internationale pladsnormer samt have bedre forhold for håndtering af fisk ombord.

2.4.2. Når et gammelt fartøj (med en gammel GT) skiftes ud med et nybygget fartøj (med en ny GT) ville det til beregning af den nye GT være mest retfærdigt at anvende en koefficient for forholdene ombord på den gamle GT.

2.4.3. I henhold til forordningsforslaget skal den udgåede kapacitet være 30 % større end den nye, hvilket betyder, at det bliver nødvendigt at bygge mindre fartøjer end dem, der lægges op. Dette vil gå ud over sikkerheden, idet fiskerne vil være nødt til at fiske på de samme fiskebanker i fartøjer med en lavere kapacitet. Eller de tvinges til at lægge endnu et fartøj op for at kunne bygge et fartøj nøjagtigt magen til det, der er lagt op (hvilket vil øge investeringsomkostningerne uden at forbedre forholdene eller sikkerheden ombord).

2.4.4. Den lave selvfinansieringsgrad gør det vanskeligt at sælge fartøjer (både i EU og i tredjelande) og begrænser således mulighederne for at forny flåden.

2.4.5. Flådefornyelsen bør foretages efter fartøjskategorier inden for rammerne af FUP, da de mindre fiskerfartøjer ellers vil blive kraftigt forfordelt.

([1]) EFT C 16 af 21.1.1999, s. 12.

([2]) Fartøjskategori efter tonnage (GT).

2.5. Afsnit II indeholder ligeledes bestemmelser om blandede selskaber. Etableringen af sådanne selskaber har altid været at foretrække fremfor ophugning, da de bidrager til at forsyne EU-markedet og bevare arbejdspladser i EU, men forordningen opstiller nogle begrænsninger og krav, som kan komme til at stå i vejen for disse selskaber.

2.6. De fælles bestemmelser for fiskerflåden, kystfiskeri af mindre omfang og socioøkonomiske foranstaltninger fortjener også en særlig omtale. I nogle tilfælde ville det være bedre at videreføre den nuværende ordning, mens bestemmelserne i andre tilfælde bør udbygges og præciseres.

2.7. Afsnit III (Beskyttelse af fiskeressourcerne i kystfarvande, akvakultur, fiskerihavnes faciliteter, forarbejdning og afsætning) og afsnit IV (Andre foranstaltninger) er yderst vigtige, selv om nogle artikler henviser til markedspolitik, der ikke er omfattet af den foreslåede forordning.

2.8. Afsnit V (Generelle og finansielle bestemmelser) kunne indvarsle en tilbagevenden til en situation som i 1992, medens den bedste løsning ville være at garantere mellem- og langsigtet finansiering.

3. **Særlige bemærkninger**

Sektionen fremsætter følgende bemærkninger:

3.1. *Afsnit II — Gennemførelse af de flerårige udviklingsprogrammer for fiskerflåden*

3.1.1. Artikel 7 og 10

3.1.1.1. Disse artikler er snævert forbundet med hinanden og indebærer et langt mere rigorøst program end bestemmelserne under FUP IV. Det er ikke klart, hvilket teknisk og juridisk grundlag der er brugt til at understøtte kravet om, at for hvert enkelt projekt skal den kapacitet, der udgår i forbindelse med tilgangen af den nye kapacitet, være mindst 30 % større end den nye tilførte kapacitet, såvel i tonnage som i motorkraft, bortset fra fartøjer på under 12 meter i længden.

3.1.1.2. Sektionen foreslår, at disse artikler ændres for at gøre det klart, at støtte til flåden skal være kædet sammen med opfyldelse af FUP'erne, og at sikkerhed, arbejdsforhold og øvrige forhold ombord skal forbedres.

3.1.1.3. Bestemmelserne i stk. 1, litra b), bør laves om, da de ændrer de betingelser, der er opstillet i artikel 3 i Rådets afgørelse af 26. juni 1997, og som lyder således: En medlemsstat kan undtage fiskerfartøjer i sin fiskerflåde med en længde overalt på mindre end 12 meter, der ikke driver trawlfiskeri, fra bestemmelserne i artikel 2. I så fald må den samlede kapacitet for denne fartøjskategori, udtrykt i tonnage (BT) og i maskineffekt (kW), ikke øges ud over niveauet pr. 1. januar 1997 eller ud over det niveau, der svarer til målene i FUP III i tidsrummet frem til 31. december 2001, undtagen inden for rammerne af programmer for forbedring af sikkerheden til søs.

3.1.2. Artikel 8

Følgende dele i denne artikel bør ændres:

3.1.2.1. Stk. 2, litra b) — For at sikre ensartethed bør det være Kommissionens opgave at opstille listen over de tredjelande, hvortil der kan overføres fartøjer, eller opstille kriterierne for medlemsstaternes fastlæggelse af de tredjelande, hvortil der ikke kan eksporteres fartøjer.

3.1.2.2. Stk. 3, litra a) — Foranstaltningerne vedrørende endeligt ophør gælder kun for fartøjer på over 15 år. Det ville være bedre at opretholde bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 3699/93 (10-15 år) og udtrykkeligt anføre de forhold som indebærer, at der ikke kan ydes støtte til eksport af sådanne fartøjer.

3.1.2.2.1. Det bør være Kommissionens opgave at opstille listen over de tredjelande, hvor der ikke kan ydes offentlig støtte til den endelige overførsel af fartøjer, eller listen over de tredjelande, hvor denne begrænsning ikke gælder.

3.1.2.2.2. Det er ikke klart, hvorfor forslaget eliminerer kategorien »10-15 år« og indfører en særlig kategori i litra a) »Ophugningspræmier: i) Fartøjer på femten år«.

3.1.3 Artikel 9

Forordning (EØF) nr. 3699/93 bør forblive i kraft, men dog med en præcisering af visse betingelser:

3.1.3.1. Når Rådet har givet Kommissionen bemyndigelse til at forhandle en fiskeriaftale med et tredjeland, bør medlemsstaten ikke yde tilskud til blandede selskaber i det pågældende land i 12 måneder, efter at bemyndigelsen er givet, medmindre Kommissionen udtrykkeligt har givet sit samtykke hertil.

3.1.3.2. Hvis der findes en fiskeriaftale med et tredjeland, som åbner mulighed for oprettelse af blandede selskaber, bør Kommissionen yde en supplerende præmie svarende til de satser for flådestøtte, der er anført i tabel 1 og 2 i bilag IV. Kommissionen skal være ansvarlig for dens forvaltning og udbetaling.

3.1.3.3. Med den nuværende formulering af forslaget gøres forvaltningen meget mere kompliceret, og fristen bliver for kort. Hvis støtten skal splittes op i to kategorier, bør der kunne oprettes blandede selskaber med en tidsbegrænset eksport i højst fire år, eftersom de tidsbegrænsede fælles foretagender forsvinder.

3.1.3.3.1. Blandede selskaber er at foretrække fremfor ophugning, da de fortsat er et produktionsaktiv, som sikrer forsyning af EU-markedet og opretholder arbejdspladser.

3.1.3.3.2. Oprettelse af blandede selskaber ville opveje det forhold, at de tidsbegrænsede fælles foretagender forsvinder — sidstnævnte er ikke omfattet af den foreslåede forordning.

3.1.4. Artikel 11

I henhold til stk. 2 kan Kommissionen træffe de påkrævede foranstaltninger, hvis medlemsstaterne ikke overholder bestemmelserne i stk. 1 i samme artikel. Sådanne foranstaltninger kan omfatte justering af kapacitetsmålene i det flerårige udviklingsprogram og suspension af indgivelse af ansøgninger til tredjelande om licenser i forbindelse med fiskeriaftaler.

3.1.4.1. Det er nødvendigt med en detaljeret liste over »påkrævede foranstaltninger«, så man har et fast holdepunkt. Hvis der ikke kan udarbejdes en sådan liste, bør stk. 2 udgå, da artiklen er i modstrid med følgende principper:

3.1.4.1.1. Ansvar — Den straffer fysiske eller juridiske personer ved at forholde dem muligheden for at få offentlig støtte til fornyelse eller modernisering af deres fartøjer. Eller de opnår ikke licenser i forbindelse med fiskeriaftaler med tredjelande på grund af forsømmelser, som udelukkende kan tilskrives medlemsstaterne. Den straffer redere, fordi den pågældende medlemsstat ikke opfylder de informations- og kontrolforpligtelser, de har i henhold til forordningen.

3.1.4.1.2. Proportionalitet — I henhold til Fællesskabets generelle lovgivningsprincipper må EU-institutionerne ved udøvelsen af deres beføjelser ikke pålægge de økonomiske aktører byrder, der ligger ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de tilstræbte mål.

3.1.4.1.3. Klarhed og retssikkerhed — Alene den generelle henvisning til vedtagelse af egnede foranstaltninger strider mod princippet om klarhed, hvorefter eventuelle foranstaltninger — i tilfælde af sanktioner — skal defineres nøje og ikke må overlades til de sanktionerende myndigheders skøn. Domstolens retspraksis kræver, at fællesskabslovgivningen er klar og forudsigelig for de berørte parter samt nøjagtigt angiver, hvilke forpligtelser de pålægges.

3.1.5. Artikel 12

Det bør nøjere præciseres, hvad der skal forstås ved et »integreret kollektivt projekt for strukturforbedring af fiskeriet«. Det bør gøres klart, at sådanne projekter også kan gennemføres og fremmes af fiskeriforeninger.

3.1.5.1. Hvis støtten til mindre kystfiskeri skal være effektiv, må forslaget give en klar definition af »integreret kollektivt projet« og præcisere, at sådanne projekter også kan gennemføres af fiskeriforeninger.

3.1.6. Artikel 13

I henhold til stk. 4, litra c), skal den præmie, der omhandles i stk. 3, litra b), tilbagebetales i tilfælde, hvor præmiemodtageren genoptager erhvervet som fisker mindre end et år efter, at han har fået udbetalt præmie. Denne periode bør afkortes for at undgå tilbagebetaling af præmie.

3.1.6.1. Der bør undgås en diskriminering af fiskere i forhold til redere, som ikke er underlagt en lignende betingelse, når et fartøj definitivt lægges op.

3.2. *I afsnit III — Beskyttelse af fiskeressourcerne i kystfarvande, akvakultur, fiskerihavnes faciliteter, forarbejdning og afsætning bør indføjes en reference til udvikling af fiskeressourcer*

3.2.1. Artikel 14

Denne artikel bør give mulighed for at forbedre faciliteterne i kystområder. Forpligtelsen i bilag III, hvorefter forvaltningsmyndigheden hvert år skal tilstille Kommissionen rapporterne om den videnskabelige overvågning, bør ændres, således at sådanne oplysninger kun skal gives midtvejs i perioden og ved udløbet af de fem år.

3.2.1.1. Den foreslåede ændring udvider grundtanken..., og der opstilles et mere fleksibelt kriterium for videnskabelig overvågning af fiskeressourcer i kystområder.

3.3. *Afsnit IV — Andre foranstaltninger*

3.3.1. Artikel 15

I henhold til artikel 15, stk. 2, litra b), gives der fortrinsret til aktioner, som gennemføres af organisationer, der er officielt anerkendt i henhold til forordning (EØF) nr. 3759/92. Det bør tilføjes, at der ligeledes gives fortrinsret til organisationer, der gennemfører særligt betydningsfulde afsætningsfremmende foranstaltninger. Sådanne foranstaltninger bør medtages i bilag III, stk. 3.

Man bør også støtte organisationer, som er særligt aktive inden for afsætningsfremme og opsøgning af nye afsætningsmuligheder for fiskerivarer og akvakulturprodukter.

3.3.2. Artikel 16

Denne artikel har mere med markedspolitik at gøre og bør derfor indgå i planen for den fælles markedsordning. Under alle omstændigheder bør den præcisere, at organisationer, som har de samme hovedmål som producentorganisationer, ligeledes er berettiget til støtte i henhold til stk. 1 og stk. 2.

3.3.2.1. Der er lande, hvor producentorganisationerne ikke har kunnet slå igennem, men hvor andre fiskeriorganisationer tjener et lignende formål og derfor også bør kunne modtage støtte.

3.3.3. Artikel 17

Stk. 1, litra a), anfører, at der i tilfælde af uforudsigelige begivenheder højst kan ydes godtgørelser for en periode på to måneder om året. Dette kan være for kort en periode, og den bør derfor udvides til seks måneder. Der bør tages hensyn til begivenheder, som skyldes såvel biologiske som økologiske forhold.

3.3.3.1. Stk. 1, litra b), kunne vanskeliggøre en fornyelse af fiskeriaftaler. Godtgørelsesperioden bør fastsættes til et år med mulighed for yderligere forlængelse på grundlag af en analyse (videnskabelig, socioøkonomisk osv.).

3.3.3.2. I stk. 1, litra c) bør det præciseres, at forarbejdningsindustrien i de tilfælde, hvor den forsyningsmæssigt er afhængig af de ressourcer, som genoprettelsesplanen vedrører, kan modtage den fastsatte godtgørelse (i en periode på højst to år, som kan forlænges med et år), forudsat at produktet er beregnet til konsum, og der ikke findes nogen råvarer. Det bør ligeledes begrundes, hvorfor denne periode ikke er den samme som den, der gælder for midlertidigt ophør med fiskeriaktiviteter.

3.3.3.3. I stk. 3 bør tærsklen på 1 million euro sættes op og satsen for EU-støtte til sektoren i den pågældende medlemsstat forhøjes til 5 %.

3.3.3.3.1. Erfaringen i fiskerisektoren viser, hvor vigtigt det er, at perioderne for midlertidigt ophør forlænges (pga. uforudsigelige begivenheder, manglende fornyelse af fiskeriaftaler osv.) og at den støtte, der ydes i sådanne tilfælde, ligeledes øges.

3.3.4. Artikel 18

Stk. 2 bør ligeledes omfatte støtte til opsporing af nye fiskebanker.

3.3.4.1. Projekter med forsøgsfiskeri er yderst vigtige, og det er logisk at lade dem være støtteberettigede, hvis de har til formål at bevare fiskeressourcer og går ud på at anvende mere selektive fangstmetoder. Der er imidlertid ingen grund til ikke også at yde støtte til opsporing af nye fiskebanker, som kan fremme det samme mål.

3.3.5. Bilag IV

De skalaer og støttesatser, der er anført i tabel 1 og 2, repræsenterer en 19 %'s stigning, hvor der tages hensyn til inflationen. Denne stigning reduceres med de procentssatser, der er opstillet i tabel 3. Disse satser bør være de samme som dem, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2468/98 af 3. november 1998 [1] om kriterier og betingelser for EF-strukturinterventioner inden for fiskeri, akvakultur og forarbejdning og afsætning af fiskerivarer og akvakulturprodukter.

[1] EFT L 312 af 20.11.1998, s. 19-35.

Bruxelles, den 26. maj 1999.

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg